

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

ОСВІТА І НАУКА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

**МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської наукової конференції**

24-25 листопада 2017 р.

Частина I

**Дніпро
2017**

УДК 303
ББК 63.3
О 72

Редакційна колегія:

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., в.о. завідувача кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Горбатенко Володимир Павлович, д.політ.н., проф., заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Касьянов Георгій Володимирович, д.і.н., проф., зав. відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України

Пометун Олена Іванівна, д. пед. н., проф. член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Окороків Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Вершина Вікторія Анатоліївна, к.філос.н., доц., доцент кафедри філософії, заступник декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

О 72 Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. 24-25 листопада 2017 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2017. – 374 с.

У збірник вміщено матеріали Всеукраїнської наукової конференції «**Освіта і наука в умовах глобальних трансформацій**», що присвячені осмисленню стану та проблем сучасної освіти і науки в Україні та у світі, визначенню дієвих заходів та оптимальних шляхів подолання негативних явищ в освітній та науковій сферах. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2017

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2017

С. В. Халайджі

РОЗВИТОК СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В ВУЗАХ УКРАЇНИ (на прикладі ОНАХТ)

Спортивний туризм – один з найбільш популярних у світі видів активного відпочинку, фізичного та духовного вдосконалення [1,6]. Він активно сприяє фізичної загартованості та розвитку всіх необхідних для життя та продуктивної професійної роботи фізичних та морально-вольових якостей, виховує почуття патріотизму, колективізму, комунікативних здібностей, любові до рідного краю і всього спектру інших якостей особистості [2, 3, 5, 6].

Спортивний туризм у вузі сприяє формуванню гармонійно розвитої особистості. Про це свідчить практика туристського клубу «САЛЮ» (Самые активные люди Одессы) Одеської національної академії харчових технологій [4].

Організація спортивного туризму в вузі – не простий процес, який потребує значних організаторських зусиль зі сторони кафедри фізичної культури та спорту і громадських організацій учбового закладу.

Досвід ОНАХТ показав, що розвиток спортивного туризму в вузі найбільш ефективно починати з масових пішохідних походів вихідного дня під керівництвом кафедри фізичної культури та спорту [4].

Цілі, задачі та цінність таких походів можуть бути досить різні: 1) активний відпочинок, рекреація, оздоровлення; 2) фізичне і психічне загартовування; 3) культурне і духовне збагачення; 4) ефективне відновлення після навчання; 5) укріплення здоров'я; 6) загальнокондиційна фізична підготовка; 7) формування і удосконалення життєво і професійно важливих особистих якостей і навичок; 8) культурна освіта; 9) патріотичне виховання. Конкретними завданнями походів можуть бути також: спортивно-туристські (подолати певні перешкоди – перевали, пороги тощо); навчально-туристські (навчитися ставити намети, розпалювати багаття, орієнтуватися на місцевості); краєзнавчі (ознайомитися з новим районом, його природою, історією); дослідні (вивчити новий маршрут, скласти опис району); екскурсійні (відвідати пам'ятні місця, пов'язані з ім'ям видатних діячів історії та культури); військово-патріотичні (пройти по місцях бойової слави); суспільно-

корисні (очистити ліс від сміття, зібрати лікарські рослини).

Крім того, походи можуть бути орієнтовані на розвиток почуття самоствердження, бажання цікаво і з користю провести день відпочинку, відпустку, канікули; на прагнення до подолання труднощів і перешкод, виконання суспільно корисної роботи, завдань наукових і господарських організацій, згуртування колективів академічних груп, на знайомство з природою, новими місцями, пам'ятками історії та культури та ін.

Як встановлено в процесі наших досліджень, туристські походи є, перш за все, ефективним засобом активного відпочинку, відновлення після психічних навантажень, зміцнення здоров'я та підвищення фізичних кондицій. Оздоровча цінність піших туристських походів визначається поєднанням фізичних вправ з перебуванням в природних умовах. Перебування на свіжому повітрі в оточенні красивих природних ландшафтів, активна м'язова діяльність ефективно стимулює відновлювальні процеси в організмі, підвищує настрій, сприяє припливу бадьорості і сил. Велика цінність походів полягає також в тому, що вони сприяють задоволенню природних потреб студентів до рухової фізичної активності, тязі до нових, різноманітних романтичних почуттів. Вони приносять радість неформального спілкування, дозволяють студентам краще розкрити свої особистісні якості, отримати потужний заряд позитивних стимулюючих емоцій. Проведення масових туристських походів дозволяє виявити, сформувати ентузіастів і фанатів туризму, хороших організаторів і на цій основі створити в вузі дієвий туристський клуб зі своїм громадським керівництвом, матеріально-технічною базою, традиціями і т.д.

Важливо й те, що спортивним туризмом охоче, без «натиску» з боку кафедри фізичного виховання і спорту йдуть займатися, за нашими даними, до 17% студентів. Його розвиток стимулюють чинники, які залежать від економічного стану суспільства. Це проблеми внутрішнього вдосконалення кожної людини, проблема самоствердження, які туризм вирішує.

Важливо і те, що молодь вибирається з-під батьківської опіки і сама змушена приймати життєво важливі рішення. Це формує молоду людину як особистість, є тим магнітом, який притягує до себе молодь.

Наш прогноз показує, що і в подальшому спортивний туризм не втратить своїх позицій, а буде активно розвиватися, особливо в середовищі студентства, і залишиться одним з популярних видів фізичної рекреації і діяльнісної частиною гармонійного розвитку особистості сучасної молоді. І сьогодні існують всі передумови для його розвитку в вищих навчальних закладах України, як цього вимагають сучасні соціально-економічні умови і європейські канони вищої освіти.

Але для того, щоб спортивний туризм отримав широкий розвиток в країні, необхідно вирішити ряд проблем: 1) розробити його сучасну класифікацію; 2) створити кадастр екологічно безпечних туристичних маршрутів країною; 3) розробити нові технології з різних видів туризму; 4) створити електронну бібліотеку методичних матеріалів зі спортивного туризму.

Список використаних джерел

1. Булашев А.Я. Спортивно-оздоровительный туризм /А.Я. Булашев, В.И. Нечаев, А.С. Ровный. – Учеб. пособие. – Харьков, 2003, 191 с.
2. Клемба А. Узагальнення досліджень професійної діяльності і досвіду туристської підготовки у навчальних закладах України/А. Клемба, Л.Зубрицький, А.Кухтій, Л.Шевчук. Молода спортивна Україна. – Львів, Вип.9 – Т.3–2005, С.201-205.
3. Халайджі С.В. Успешной деятельности клуба туристов «Романтик» ОНПУ 50 лет //Физическое воспитание и спортивное совершенствование студентов: современные инновационные технологии: Научная монография под ред. проф. Р.Т. Раевского. – О.: Наука и техника, 2008. – С. 434.
4. Халайджі С.В. Спортивный туризм як дієвий засіб укріплення здоров'я студентів/ С.В. Халайджі, Д.В.Болтоматіс. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія №15. «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури/фізична культура і спорт/» 36.наукових праць/за ред Г.М.Арзютова. – К.:Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. – Випуск 3К1 (56)15. – С.373-377.
5. Раевский Р.Т., Халайджі С.В. Студенческий поход выходного дня/Р.Т.Раевский, С.в. Халайджі. – Уч. пособие. – О.,Наука и техника, 2010. – 136с.

<i>Смирнов А.С., Татарченко Л.І.</i> Фізична культура в системі гуманітарної освіти.	274
<i>Рек Д.В., Хлус Н.О.</i> Покращення фізичної підготовленості дітей старшого дошкільного віку засобами степ-аеробіки.	275
<i>Пічурін В.В., Проноза Д.С.</i> Шляхи підвищення зацікавленості студентів до фізичної культури та спорту на основі вивчення досвіду університетів розвинених країн.	277
<i>Токарев М.Г., Хауссі О.А.</i> Розвиток фізичної культури і спорту в Україні. .	279
<i>Топчієва Г.О.</i> Мотивації студентської молоді до зорового способу життя засобами фізичної культури та спорту.	280
<i>Халайджі С.В.</i> Розвиток спортивного туризму в вузах України (на прикладі ОНАХТ).	283
<i>Чобіток Л.О., Ярошенко Д.С.</i> Вплив помірного фізичного навантаження і циркадних ритмів на пам'ять людини.	285
СЕКЦІЯ IV. НАУКА ТА ТЕХНІКА У СВІТІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.	286
<i>Бандус В. О.</i> Розвиток прикладної механіки в Одеському політехнічному інституті в 20-30-і рр. ХХ ст.	286
<i>Радозуг С.А., Голова В.В.</i> Окремі аспекти експертної діяльності у галузі хімічної технології професора Харківського технологічного інституту О.П. Лідова.	287
<i>Ремесло К.В., Сладкова Л.М.</i> Патогенність <i>helicobacter pylori</i> та методи лікування захворювань, викликаних збудником.	289
<i>Роменська О.В.</i> Тендрівський маяк: історія та сучасність.	290
<i>Рублевська Н.І., Шевченко О.А., Канюка Г.С., Крамарьова Ю.С., Щудро С.А., Зайцев В.В., Кулагін О.О., Дзяк М.В.</i> Аналіз відношення студентів вищого медичного навчального закладу до самостійної роботи як виду діяльності.	292
<i>Русакевич В.Р., Смотрова Н. Г.</i> Туберкулез.	294
<i>Саид А.И., Єгорова С.Ю.</i> Развитие медицинской микробиологии: всё из ничего.	295
<i>Сарахман К.Ю.</i> Питання лабораторної діагностики сказу на сучасному етапі.	296
<i>Соломевич Д.О.</i> Генно-инженерные вакцины.	298
<i>Сорокина О.А., Смотрова Н. Г.</i> Исторические аспекты борьбы с оспой и проблемы современности.	300
<i>Сорочан В.В., Крушинская Т.Ю.</i> Возрастание роли микробов-оппортунистов как возбудителей госпитальных инфекций.	301
<i>Старостенко К.Д., Иванова А.М., Стеценко И.Ю.</i> Бешенство в истории человечества.	303
<i>Стеценко И.Ю. Гакк Я.О.</i> Актуальные вопросы иммунопрофилактики.	305
<i>Трипутина К.А.</i> Актуальные вопросы заболеваемости и профилактики гриппа в Украине.	307
<i>Стеценко И.Ю., Иващенко А.В.</i> История создания вакцины БЦЖ.	309
<i>Шалыгина И.О., Стеценко И.Ю.</i> Полімеразна ланцюгова реакція як найсучасніший метод діагностики.	310
<i>Бульба П.А.</i> Вдосконалення етіотропного лікування лямбліозу.	312
<i>Шелкунова Н.Л.</i> Організаційно-наукова діяльність Г.Я. Андрєєва у вищій технічній школі 1950–1963 рр.	313